

Ανοικτή Πρόσβαση

τι είναι η Ανοικτή Πρόσβαση;

Ανοικτή Πρόσβαση είναι η ελεύθερη, άμεση, διαρκής και απαλλαγμένη από τέλη διαδικτυακή πρόσβαση σε ψηφιακό ακαδημαϊκό και επιστημονικό περιεχόμενο. Οι αναγνώστες μπορούν να χρησιμοποιούν ελεύθερα το διαθέσιμο υλικό για ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και άλλους σκοπούς, ενώ παράλληλα άδειες κοινής χρήσης ορίζουν τις δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης.

γιατί Ανοικτή Πρόσβαση;

- Διευκόλυνση της ερευνητικής διαδικασίας.
 - Αύξηση της ελεύθερης πρόσβασης σε πηγές σημαίνει επιτάχυνση της ερευνητικής διαδικασίας.
 - Διευκόλυνση της διεπιστημονικότητας.
 - Διευκόλυνση των νέων τεχνολογιών εξόρυξης γνώσης.
- Διαφάνεια και ευρεία πρόσβαση στις έρευνες.
 - Άμεση και δωρεάν πρόσβαση σε όλα τα αποτελέσματα ερευνών μέσω απλής αναζήτησης στο διαδίκτυο.
- Αύξηση του ερευνητικού αντίκτυπου.
 - Αύξηση του κοινού που θα διαβάσει την έρευνα.
 - Αύξηση των παραπομπών (citations).

πως υλοποιείται

- Υπάρχουν δύο δρόμοι για την Ανοικτή Πρόσβαση:
 - Ο πράσινος δρόμος (Green OA Road)
 - Ο χρυσός δρόμος (Gold OA Road)
- Υπάρχουν επίσης διάφορες άλλες παραλλαγές, μικρής κλίμακας, πειραματικές και αποδεκτές σε ορισμένες επιστήμες.
- Αδαμάντινός δρόμος (Diamond OA)
- Η Ανοικτή Πρόσβαση πραγματοποιείται και μέσα από λιγότερο δομημένα σχήματα, όπως προσωπικοί δικτυακοί τόποι, Blogs, Podcasts και webcasts, Wikis, Κοινωνικά δίκτυα, όπως το Mendeley και το Zotero, κ.α.

επιλογές δημοσίευσης Ανοικτής Πρόσβασης

- **Πράσινος δρόμος**

- Στον Πράσινο Δρόμο ο/η συγγραφέας υποβάλει τις προδημοσιεύσεις ή μετα-δημοσιεύσεις του/ης σε ένα αποθετήριο. Αυτή η διαδικασία ονομάζεται αυτό-αρχειοθέτηση (self-archive).
- Ο Πράσινος Δρόμος περνά μέσα από τα αποθετήρια και τα ηλεκτρονικά αρχεία. Το βάρος μετατοπίζεται στις κοινότητες και στα ιδρύματα. Θεωρητικά είναι πιο αυτοτελής λύση.
- Ο δρόμος αυτός συνυπάρχει με το παραδοσιακό μοντέλο, συνήθως με ρυθμίσεις χρονοκαθυστέρησης της δημοσίευσης (embargo).

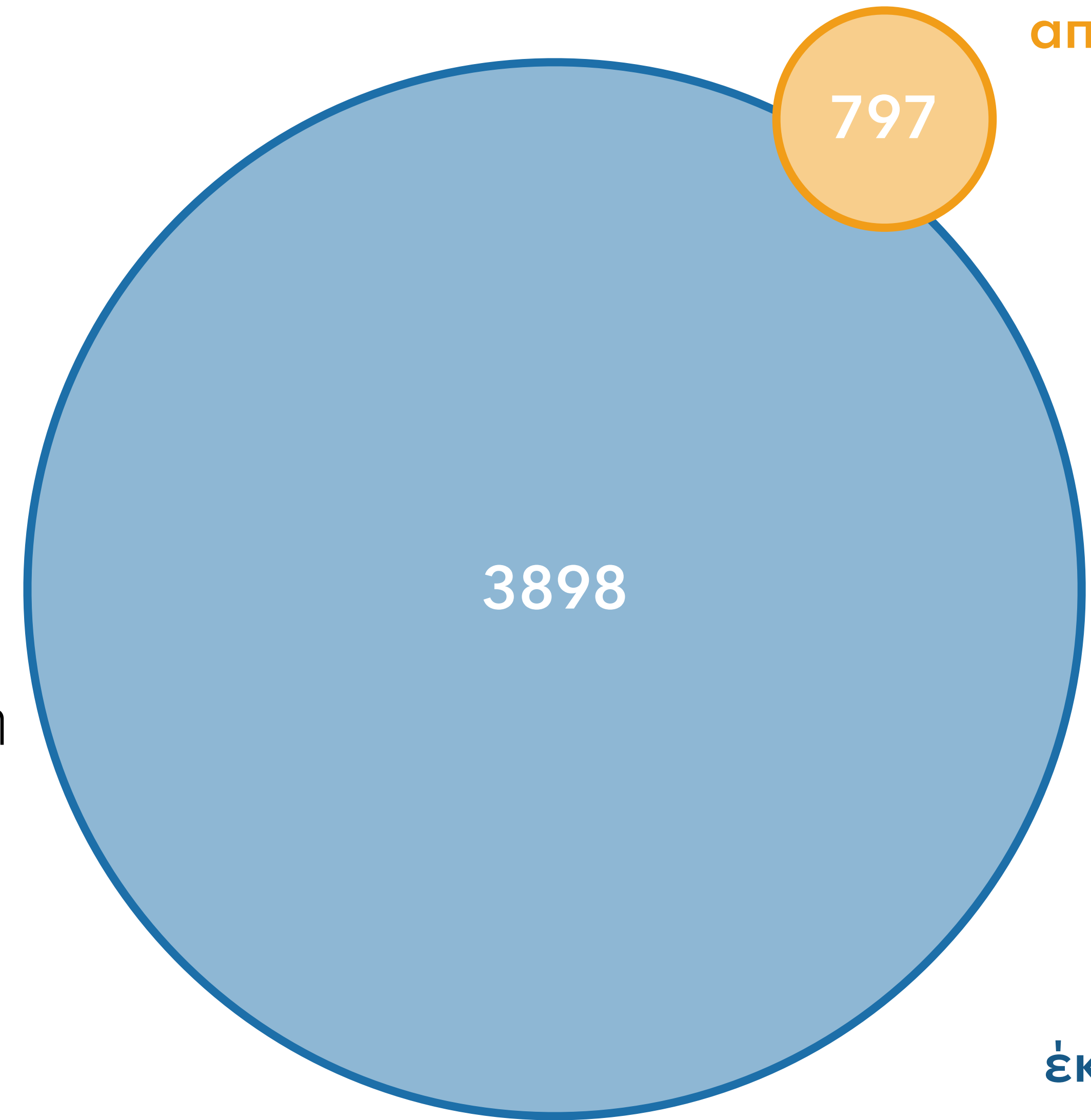
- **Χρυσός δρόμος**

- Ο Χρυσός Δρόμος περιλαμβάνει τη δημοσίευση επιστημονικών εργασιών σε περιοδικά με καθεστώς Ανοικτής Πρόσβασης.
- Το κόστος δημοσίευσης των εργασιών μπορεί να καλύπτεται από ένα Ίδρυμα, έναν φορέα χρηματοδότησης (συνήθως κρατικό), ένα πρόγραμμα χρηματοδότησης, κοινότητες ή βιβλιοθήκες, κλπ.
- Οι εργασίες μπορεί να δημοσιεύονται σε δύο τύπους περιοδικών: αμιγή και υβριδικά περιοδικά Ανοικτής Πρόσβασης (περιοδικά μεικτού μοντέλου προσβασιμότητας).

επιλογές χρηματοδότησης

απάλλαξη

- Πόροι προγραμμάτων (υποχρεώσεις έναντι χρηματοδοτών).
- Πόροι ιδρυμάτων (πολιτικές εξωστρέφειας).
- Λίγοτερο δομημένες επιλογές, όπως προσκλήσεις/ απαλλαγές Εκδοτικών Συμβουλίων.
- Βιβλιοθήκες / Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Ο ΣΕΑΒ προσφέρει λύσεις πλήρους απαλλαγής ή έκπτωσης με συμβεβλημένους εκδότες σε περίπου 4500 επιστημονικά περιοδικά.



έκπτωση